878/11

Den 19. oktober 2011 blev i sag nr. 79.652:

xxxxx xxxxxx
xxxxxxxxx xxx x
xxxx xxxxxxx

mod

Nordea Pension
Klausdalsbrovej 615
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede har firmapensionsordning med dækning ved tab af erhvervsevne i Nordea Pension. Hun klager over, at selskabet har afvist at yde præmiefritagelse og udbetale invalidepension.

Selskabet har afvist at yde dækning med henvisning til, at det ikke er dokumenteret, at klagerens erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad.

Pensionsordningen giver bl.a. ret til præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension, hvis forsikredes erhvervsevne pga. sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til halvdelen eller mindre af den fulde erhvervsevne. Der er en karenstid på 3 måneder.

Klageren er født i 1945. Hun er ufaglært, men har efter det oplyste altid arbejdet i butik. I juni 2010 ansøgte klageren om præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne.

Af erklæring underskrevet af klageren den 17/6 2010 fremgår bl.a.:

"

Spørgsmål 1	**Svar**
a Hvilken sygdom/ulykkestilfælde har foranlediget uarbejdsdygtigheden?	Knogleskørhed
b Hvornår mærkede du første gang symptomer på sygdommen/ulykkestilfældet?	Sommeren '97

c Hvornår søgte du første gang læge i anledning af sygdommen/ulykkestilfældet? d på hvilken måde indvirker sygdommen/ ulykkestilfældet på din erhvervsevne? e Hvilke beskadigelser har ulykkestilfældet forvoldt?	Juni '97 Meget dårlig ryg Jeg kan ikke bære mere end 5 kg.
…	…
Spørgsmål 4	Svar
a Er du for tiden i stand til at udføre noget arbejde? b Fra hvilken dato har du været uafbrudt sygemelde? …	☒ NEJ ☐ JA Hvis JA: Hvilket: 23/3 2010 …
…	…
Spørgsmål 5	**Svar**
a Hvori bestod din beskæftigelse inden erhvervsevnen blev nedsat? b Hvor stor var din årlige indtægt?	Kassemedarbejder 120.000
Spørgsmål 6	**Svar**
a Er du opsagt fra din stilling?	☐ NEJ ☒ JA Hvis JA: Pr. hvilken dato? 17/4 2009 Til hvilken dato modtager/modtog du løn? 1/11 2009
Spørgsmål 7	**Svar**
a Har du søgt flexjob? … C Har du søgt offentlig pension?	☒ NEJ ☐ JA … ☒ NEJ ☐ JA Hvis ja: Hvornår:

"

Af "Lægeattest ved nedsat erhvervsevne 1", der er underskrevet af klagerens egen læge den 22/6 2010, fremgår bl.a.:

"…

9 a) Hvilke funktioner fra sit hidtidige arbejde eller daglige funktioner mener patienten, at han/hun ikke kan udføre? b) Hvad er den lægelige eller medicinske årsag til, at patienten ikke kan udføre disse funktioner: c) Hvor mange timer daglig vurderer du, patienten kan arbejde?	Nærmere beskrivelse: Løft > 5 kg, tungere rengøring Nærmere beskrivelse: Rygsmerter gr. osteoporose Antal timer daglig: ?

"

Til brug for sagens behandling modtog selskabet yderligere lægelige og kommunale oplysninger, hvoraf nogle gengives her:

Af "Opfølgningsplan på sygedagpenge efter lov om sygedagpenge kapitel 6", der er dateret 31/5 2010, fremgår bl.a.:

"**Eget arbejdsmarkedsperspektiv**
Pgl. oplyser, at hun ikke kan se sig selv tilbage på arbejdsmarkedet pga. rygproblemerne, og det faktum at hun går på folkepension til november. Oplyser, at hun jo ikke kan få et job alligevel og havde forventet at være sygemeldt indtil overgangen til folkepension.

Oplyser, at hun i den forbindelse vil høre, om hun kan få fri i august, da hun gerne vil med på en pensionist-tur … (23-27 august).

Jeg orienterer hende om, at jeg afventer lægelige oplysninger til belysning af hendes helbredsmæssige forhold. Jeg kan derfor ikke tage stilling til en ferie i august, da det ikke er sikkert, at hun er sygemeldt til den tid. Skulle det vise sig at hun er sygemeldt, vil hun ikke kunne holde ferie på sygedagpenge, men skal selv finansiere ferien, og der vil blive lavet midlertidig stop på sygedagpengene.

Spørger til, om hun mener at turen (bustur) er realistisk ud fra de helbredsmæssige problemer?
Pgl. oplyser, at hun godt vil kunne klare turen, da de bliver kørt rundt i bus. Hun må så bare lade være med at gå rundt og se attraktionerne men blive i bussen.
Jeg orienterer hende om, at hun ikke kan forvente at fortsætte som sygemeldt indtil overgang til folkepension, da vi herfra skal vurdere på, om hun på trods af sine helbredsmæssige problemer kan stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Oplyser hende om, at jeg som sådan godt kan forstå, at hun har svært ved at se meningen med at være ledig og jobsøgende, men at det ikke giver grundlag for udbetaling af sygedagpenge, hvis ikke hun opfylder betingelserne herfor.

Pgl. oplyser, at hun jo godt kan se det men synes ikke det giver mening at skulle søge job, da ingen vil ansætte hende, når hun går på folkepension om få måneder. Pgl. fortsætter i aktivt tilbud på 10 timers forløb på aktiveringscentret, indtil der foreligger en afklaring i.f.t. sygemeldingen.
…
Helbred
Pgl. oplyser, at hun stadig har hulens ondt i ryggen. Har fået at vide, at hun har knogleskørhed og er afkalket i højre hofte.
…
Samlet vurdering
…
Samlet vurdering, herunder borgerens samlede behov for indsats og behovet for anden indsats, jf. § 15 i Lov om sygedagpenge:
Det vurderes, at pgl. p.t. er uarbejdsdygtig pga. sygdom, men når statusattest er indgået, skal der foretages ny vurdering, i.f.t. om pgl. vil kunne stå til rådighed for et ikke rygbelastende arbejde.

Det vurderes ikke, at arbejdsevnen er truet, da ut. har indtryk af, at pgl.s sygemelding kun tildels handler om rygsmerter, men også om at hun har svært ved at se meningen med at skulle stå til rådighed for arbejdsmarkedet og være jobsøgende, når hun overgår til folkepension til november.
Der vurderes således ikke for nuværende at være behov for yderligere indsats."

Af statusattest, der er underskrevet af klagerens egen læge den 1/6 2010, fremgår:

"**1. Statusbedømmelse på grundlag af patientjournal m.v.**
A. Sygehistorie, diagnoser …

Har været gennem et forløb dels med psykisk reaktion på afskedigelse fra hidtidige job.
Desuden kendt afkalkning af knogler med nylig brud på fod.
Er i relevant behandling.,
desuden rygsmerter uden mistanke om discusprolaps, tilrådet aflastning samt træning af rygmuskulatur.

Den øjeblikkelige status på rygsmerter kendes ikke.

Der er ikke indikation for yderligere udredning.

Pt funktionsniveau er begrænset dels af spinkel kropsbygning samt rygsmerter, derfor må der tages hensyn hertil.

Skånehensyn skønnes uændret fremover."

Af "Opfølgningsplan på sygedagpenge efter lov om sygedagpenge kapitel 6", der er dateret 6/7 2010, fremgår bl.a.:

"**Samlet vurdering**
…
Samlet vurdering, herunder borgerens samlede behov for indsats og behovet for anden indsats, jf. § 15 i Lov om sygedagpenge:
Det vurderes, at pgl. ikke længere er uarbejdsdygtig pga. sygdom, da der ikke er fundet tegn til ryglidelse, der ikke er indikation for udredning, og pgl. tager ikke smertestillende og er ikke i anden behandling end med kalk- og D-vitamin.

Egen læge angiver, at der er skånehensyn i.f.t. pgl.s rygsmerter og spinkel kropsbygning. Det vurderes, at pgl. kan stille sig til rådighed for arbejdsmarkedet indenfor tidligere beskæftigelse med ekspedition i kiosk m.v., da dette ikke vurderes at være specielt rygbelastende.
Der vurderes således ikke at være behov for anden indsats.
Det bemærkes, at der er en barriere i.f.t. arbejdsmarkedet, da pgl. går på folkepension til november og har svært ved at se, at hun skal være jobsøgende indtil da."

Af kommunalt journalnotat af 8/9 2010 fremgår bl.a.:

"Som anført i opfølgningsplanerne vurderes det ikke, at pgl. er uarbejdsdygtig pga. sygdom, jfr. Dagpengelovens § 7 stk. 1. Det anses for realistisk, at pgl. på trods af sin spinkle kropsbygning og sine skånehensyn til ryggen kan stå til rådighed indenfor sin tidligere beskæftigelse med ekspedition i kiosk, kundeservice m.v. som deltidsansat på 22-24 timer.
Det bemærkes, at pgl.s motivation for at stå til rådighed for arbejdsmarkedet er meget lille, da hun går på folkepension om ca. 2 måneder."

I reumatologisk speciallægeerklæring af 26/10 2010 hedder det bl.a.:

"Vurdering:
Patienten har gennem mange år haft relativt hårdt fysisk krævende arbejde i en dagligvarebutik. I henhold til patientens beskrivelse har arbejdsforholdende ikke været optimale med dårlige ergonomiske forhold. Patienten er hypermobil, men det i sig selv giver ikke nogen

forklaring på patientens nuværende gener. Patienten har udviklet kroniske lave lændesmerter uden tegn på nervepåvirkning og får i øjeblikket en ikke helt hensigtsmæssig behandling for denne problemstilling. Patienten burde instrueres i aktive øvelser og træning. Patienten har velverificeret knogleskørhed påvist ved DXA-scanning og patienten har også haft lavenergifraktur i foden. Hvorvidt der også har været kompressionsfraktur i ryggen vides ikke, da der ikke foreligger nogle røntgenundersøgelser af ryggen.
Patienten har kun lettere begrænsning i de daglige funktioner i hjemmet, og der synes der ikke at være nogen begrænsninger i den generelle livsfunktion. Patienten er i relevant medicinsk behandling for sin osteoporose og såfremt den nuværende medikamentelle behandling er i stand til at bremse patientens osteporose, er prognosen relativ men erhvervsevnen som ufaglært arbejder væsentligt begrænset, og der bør ved fremtidige erhverv tages skånehensyn med hensyn til både ryggen og patientens generelle osteoporose"

På baggrund af sagens oplysninger fandt selskabet det ikke dokumenteret, at klagerens erhvervsevne var nedsat med halvdelen. Klagerens indvendinger førte ikke til ændring af afgørelsen.

Den 28/12 2010 har klageren indbragt sagen for nævnet. Af klageskemaet fremgår bl.a.:

"**1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …**
Jeg har haft et sammenfald i den ene hofte p. gr.a. knogleskørhed, men speciallæge … mener ikke der er nogle indskrænkninger i min ryg. Det mener jeg ikke er rigtig, da der er så mange begrænsninger i min dagligdag f.eks. støvsugning, vinduespudsning, skifte sengetøj kan ikke følte ding der vejer meget mere end 2-3 kg, så jeg mener nu nok at der er mange ting jeg ikke kan.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? …
Jeg håber på at få udbetalt et beløb for invaliditet."

Selskabet har ved brev af 21/1 2011 til nævnet fastholdt sin afgørelse. Til støtte herfor har selskabet henvist til sagens lægelige og kommunale oplysninger.

Hertil har klageren i brev modtaget af nævnet den 7/2 2011 bemærket:

"Jeg har ikke sagt med et ord, at jeg ikke ville i arbejde, tværtimod søgte jeg så sent som 14 dage før jeg blev 65 år 2 job, men de kunne ikke finde nogle skånejob.

Mine smerter er uændrede, det tager stadigvæk 1-2 timer bare at komme ud af sengen og få tøj på, og jeg kan slet ikke stå op og tage tøj på.

Fordi man bliver pensionist bliver man jo ikke rask, alt tager stadig tid og lidt til, og min mand skal stadig hjælpe med alt."

Herefter har selskabet i brev af 17/2 2011 til nævnet anført:

"Forsikrede mener fortsat, at hun har ret til præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension, fordi hun har smerter, og alt tager lang tid.

Vores vurdering er foretaget på grundlag af de lægelige oplysninger, og vi har især lagt vægt på speciallægeerklæringen fra reumatolog …, der tidligere er fremsendt som bilag ..

Det fremgår af oplysningerne, at forsikrede har lettere begrænsninger i de daglige funktioner og er i relevant behandling for sine lidelser. Der er ikke lægelig dokumentation for, at forsikredes erhvervsevne er nedsat til halvdelen eller mindre af helbredsmæssige årsager.

Der er ikke fremkommet nye oplysninger, som kan ændre vores afgørelse. Vi fastholder derfor, at vi ikke skal yde præmiefritagelse og udbetale invalidepension."

Klageren har i brev modtaget af nævnet den 3/3 2011 anført:

"Jeg er stadig ikke enig med læge …, for han talte kun med mig og slog på mine knæ med en hammer, og det er ryggen det er helt tosset med, og han lagde ikke mærke til at jeg er skæv i ryg og højre hofte, derfor har jeg ondt hele tiden når jeg skal lave noget, og det er altså ikke alt min mand kan lave af det jeg plejer at gøre."

Som en kommentar til det af klageren anførte har selskabet i brev af 18/3 2011 til nævnet bemærket, at speciallægen i sin erklæring har oplyst, at klageren har svært ved fysiske opgaver pga. lænde- og knæsmerter. Det er imidlertid fortsat selskabets opfattelse, at der ikke er lægelig dokumentation for, at klagerens erhvervsevne er nedsat til halvdelen eller mindre af helbredsmæssige årsager.

Efterfølgende har klageren i brev af 27/3 2011 til nævnet anført:

"Jeg er stadig ikke enig i speciallægens udlægning af min ryg og knæ, for jeg får tiltagende ondt i ryggen og min mand skal snart lave alle de ting jeg har kunnet, og det synes jeg ikke er rimeligt.
Bare at stå og lave mad gør så ondt i min ryg, at jeg må sætte mig engang imellem.
Den som bestemmer at ryggen ikke vil det de før har gjort, skulle prøve bare 14 dage, så kan de måske se lidt anderledes på tingene."

Efter det oplyste giver pensionsordningen - som indledningsvis anført - ret til præmiefritagelse og invalidepension ved et erhvervsevnetab på halvdelen eller derover. Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 8. Invalidepension, præmiefritagelse og invalidesum ved nedsat erhvervsevne**
A. Invalidepension og præmiefritagelse
Generelt
Er forsikringen oprettet med ret til invalidepension og/eller præmiefritagelse ved nedsat erhvervsevne, gælder følgende regler:

Forsikrede har ret til invalidepension og/eller præmiefritagelse, hvis forsikrede får nedsat sin erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde, uden at det skyldes forsæt, således at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Nedsat erhvervsevne, der berettiger til udbetaling af invalidepension og/eller præmiefritagelse, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til ved passende beskæftigelse - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

…

Forløbet i forbindelse med vurderingen af den nedsatte erhvervsevne.

Første gang, der tages stilling til, om forsikrede er berettiget til udbetaling af invalidepension og/eller præmiefritagelse, vurderes den nedsatte erhvervsevne i forsikredes **nuværende** erhverv. Er erhvervsevnen i det nuværende erhverv nedsat i tilstrækkelig grad, er forsikrede berettiget til invalidepension og/eller præmiefritagelse i en periode, som fastsættes af selskabet.

Hvis erhvervsevnen stadig er nedsat i tilstrækkelig grad efter periodens udløb, kan udbetalingen af invalidepension og/eller præmiefritagelsen fortsætte i en ny periode osv.

Som nævnt vurderes i første omgang den nedsatte erhvervsevne i forsikredes nuværende erhverv. Når erhvervsevnen er stationær eller senest 18 måneder efter, at udbetalingen og/eller præmiefritagelsen er begyndt, er det ikke længere erhvervsevnen i det nuværende erhverv, der er afgørende for, om udbetalingen og/eller præmiefritagelsen kan fortsætte. Det afgørende er herefter, om den **generelle** erhvervsevne er nedsat. Ved den generelle erhvervsevne forstås erhvervsevnen i både forsikredes nuværende erhverv og i andre erhverv.
Ved vurdering af forsikredes nedsatte **generelle** erhvervsevne foretager selskabet også et skøn over, om forsikrede anses for egnet til omskoling eller uddannelse. Skønnes forsikrede egnet til omskoling eller uddannelse, anses erhvervsevnen ikke for at være nedsat. Dog tages der i det konkrete tilfælde stilling til om, og i bekræftende fald med hvilke beløb, selskabet kan yde støtte under omskoling eller uddannelse.

Når erhvervsevnen i forsikredes eget erhverv eller den generelle erhvervsevne vurderes, er det uden betydning, om forsikrede efter eventuel helbredsfremmende behandling (herunder genoptræning), omskoling eller uddannelse vil have svært ved at få arbejde, fx pga. beskæftigelsessituationen.

…

Begyndelse og ophør af udbetaling af invalidepension og/eller præmiefritagelse
Udbetaling af invalidepension og/eller præmiefritagelse begynder den 1. i måneden efter, at erhvervsevnen uafbrudt i 3 måneder har været nedsat i tilstrækkelig grad som følge af samme sygdom/ulykkestilfælde.

Genvindes erhvervsevnen i en sådan grad, at forudsætningen for ydelserne ikke længere er til stede, ophører udbetalingen af invalidepension og/eller præmiefritagelsen, og præmiebetalingen genoptages. Forsikrede har pligt til at give selskabet oplysning om forbedringer af erhvervsevnen."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af parternes indlæg samt de fremlagte lægelige og kommunale oplysninger finder nævnet det ikke dokumenteret, at klagerens erhvervsevne er - eller har været - nedsat i dækningsberettigende grad. Nævnet kan derfor ikke kritisere selskabets afgørelse.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand

udskriften bekræftes

Henning Jønsson